

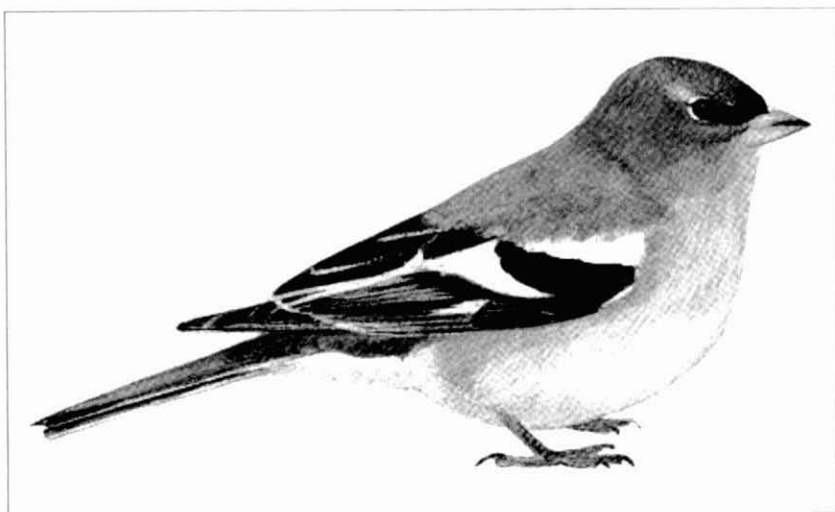
El pinsà comú (*Fringil·la coelebs*)

El pinsà comú és un ocell força comú en els nostres boscos, i també força conegut de la nostra gent.

Aquest ocell, de la família dels fringíl·lids (de la qual també en formen part altres ocells com la cadenera, el gafarró i el passarell, entre d'altres), és d'una mida mitjana, uns 15 centímetres. A l'hora de descriure la seva aparença externa hem de tenir en compte un dimorfisme sexual bastant marcat, és a dir, que el mascle i la femella presenten diferències físiques importants.

El mascle és de color marró rosat per sota i la cara, amb el mantell (esquena) castany, carpó verdós i capell (part de dalt del cap) i nuca blau-pissarrenes.

La femella, en canvi, és d'un color marró oliva pàl·lid per sobre i és més clara per sota. Aquest fet és molt comú entre els ocells, ja que mentre els mascles necessiten colors vistosos per atraure les femelles, aquestes els necessiten apagats per amagar-se al niu.

Reproducció del pinsà comú

Hi ha característiques comunes entre els mascles i les femelles, que són: dues franges blanques a les ales i les plomes dels dos costats de la cua (rectrius externes) blanques, marques determinants per distingir-los al vol.

Tenen un vol ondulant.

Hi ha una població sedentària (que no es mou d'aquí en tot l'any) de pinsans que es veu augmentada en nombre amb l'arribada de la població que passa l'estiu al nord-est d'Europa. Aquests individus hivernants comencen a arribar a finals de setembre i resten amb nosaltres fins al febrer. Aquestes poblacions hivernals ocupen pràcticament tot tipus de terrenys: boscos, olivers, avellaners...

Però en marxar els hivernants nòrdics, els ocells sedentaris són més selectius a l'hora d'escollir els seus territoris de nidificació, els territoris que prefereixen són els boscos caducifolis i mitjos que podem trobar a les zones més altes del poble, tot i que, últimament, ocupen zones de pi blanc i alzines situades més avall.

Els mascles adults escullen primer els territoris de cria i són els joves els últims en fer-ho, més tard arriben les femelles que escullen els millors territoris per fer el niu, en els quals ja hi ha un mascle. A finals d'abril o al maig, les femelles comencen a construir un niu del qual sortiran quatre o cinc pollets que triguen 30-40 dies a ser independents.

Els joves s'ajunten en petits grups que es van allunyant dels seus respectius nius i, a poc a poc, s'estableixen en una zona en la qual en un futur es reproduiran. Els adults, en canvi, es queden en els territoris de cria.

L'arribada dels pinsans hivernants, dels quals ja s'ha parlat anteriorment, no canvia els costums dels pinsans sedentaris. De manera que, mentre els hivernants formen grans estols juntament amb altres espècies de fringíl·lids, els diferents sexes poden moure's en diferents estols, els sedentaris es queden en estols molt reduïts a la vora dels territoris de cria per poder establir els territoris de cria aviat i escollir els millors llocs.

La seva dieta és omnívora granívora com ens mostra la forma del seu bec gruixut. Els aliments que menja principalment són: olives, insectes i principalment llavors granívores, tant de conreus com de plantes silvestres.

ALBERT CAMA TORRELL

BIBLIOGRAFIA

FERRER, Xavier; MARTÍNEZ, Albert; MUNTANER, Jordi i altres, *Fauna dels Països Catalans*, Enciclopèdia Catalana, vol 4, Barcelona, 1994.

PETERSON, Roger; MOUNTFORT, Guy; HOKKON, P.A.D, *Guia dels ocells dels Països Catalans i d'Europa*, Barcelona, 1991.

LATORRE, José Antonio, *Fauna vertebrada del Tarragonès*, Constantí, 1995.